

DE VERSPREIDING VAN DE ONDERSOORTEN VAN OREOPSYCHE PLUMIFERA (OCHSENHEIMER) IN EURAZIË (Lep., Psychidae)

(Hans HENDERICKX)

Inleiding

De soort Oreopsyche plumifera wordt zowel in het laagland als in het gebergte gevonden, verdeeld in drie ondersoorten die elk aan een bepaalde lokaliteit gebonden zijn. Het onderscheid tussen deze ondersoorten werd door BOURGOGNE (9) zeer goed onderzocht en beschreven in Alexanor.

Samengevat komt het neer op het volgende : ssp. mediterranea LEDERER is de grootste en komt voor in het Middellandse-Zeegebied, ssp. valesiella MILLIÈRE is de kleinste en komt voor in het hooggebergte en ssp. plumifera OCHSENHEIMER is een overgangsvorm tussen de beide andere.

1. O. plumifera plumifera OCHSENHEIMER

Volgens OSTHELDER (36) omvat het verspreidingsgebied van O. plumifera plumifera Midden- en Zuid-Europa tot Centraal-Azië. SPEYER (42) voegt hier aan toe dat ze haar noordgrens bereikt in de buurt van 48° N.B. Van Azië, waar de soort volgens KOZHANTSJIKOV (28), OSTHELDER (36) en SEITZ (40) voorkomt, werden slechts het Altaj en het Tarbagatai-gebied in Kazakstan als vindplaats opgegeven. De hierna volgende gegevens betreffen de verspreiding in Europa.

1.1. In België

In het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen bevinden zich 11 geëtiketteerde mannetjes, waarvan 6 exemplaren afkomstig zijn uit Zutendaal (Limburg), alle gevangen op 06-04-1923 door JACQUEMIN, CANDÈZE en DERENNE. Van de 5 overige exemplaren draagt er 1 een onleesbaar etiket (20-04-1945, JACQUEMIN), de 4 andere zijn afkomstig uit Postel (Antwerpen), gevonden door G. SEVERIN tussen 6 en 9 mei 1922.

JANSSEN (27) vermeldt een vangst te Lommel (Limburg) in mei 1975 door B. MAES, terwijl de soort nu ook van Mol (Antwerpen) bekend is (HENDERICKX (22)).

DERENNE (10) vermeldt naast Zutendaal ook Fond-de-Leffe bij Dinant (Namen) als vindplaats. Op 08-08-1979 bezocht ik dit biotoop, in de hoop er larven aan te treffen, echter zonder resultaat. Indien de soort ook hier zou voorkomen, zou het zeer interessant zijn de dieren te vergelijken met exemplaren uit de Kempen, omdat de voedselplant te Dinant vrijwel zeker tijm (Thymus serpyllum) en Gladonia is. terwijl de soort zich in de Kempen voornamelijk met schapegras (Festuca ovina) en Gladonia voedt.

1.2. In Nederland

Voor Nederland is het vooral LEMPKE geweest die gegevens over de vindplaatsen verzamelde. In het derde deel van de Catalogus der Nederlandse Macrolepidoptera (LEMPKE (29)) vermeldt hij de volgende lokaliteiten : Gelderland : Wapenveld, Ermelo, Arnhem, Wolfheze, Wageningen, Beek bij Nijmegen; Utrecht : Zeist, De Bilt, Soest; Noord-Holland : Hilversum, Bussum; Noord-Brabant : Breda. In het achtste supplement op deze catalogus (LEMPKE (30)) voegt hij daar de volgende vindplaatsen aan toe : Gelderland : Elspeet, Hoog-Soeren, Velp, Bennekom, Almen; Utrecht : Vlasakkers, Maartensdijk, Hollandsche Rading; Noord-Holland : Blaricum, Laren; Noord-Brabant : Tilburg, Lierop.

Wolfheze werd reeds door SNELLEN (41) reeds in 1867 vermeld, en ook TER HAAR (48) geeft reeds een aantal van de boven vermelde vindplaatsen : Wolfheze, Arnhem, Zeist, Hilversum, Breda, Beek bij Nijmegen, Wageningen. OUDEMANS (37) ten slotte vermeldt Spaanderswoud, tussen Hilversum en 's-Graveland.

Het kaartje geeft een overzicht van de vindplaatsen van O. p. plumifera in de Benelux. Wat de overige Europese landen betreft, zal ik me beperken tot het geven van de vindplaatsen.

1.3. In Duitsland

Verscheidene auteurs vermelden Zuid-Duitsland (SEITZ (40), WAGNER (51) SPULER (43), ECKSTEIN (13), FORSTER & WOHLFAHRT (15), STAUDINGER (45) en (46), WOLFSBERGER (53)). Verder worden opgegeven : Bayerische Alpen en Allgäuer Alpen : Nebelhorn (OSTHELDER (36)), Freiburg in Breisgau (HEINEMANN (20)), Hamburg (HOFFMEYER (24)) en Saksen (KOZHANTSJIKOV (28)).

1.4. In Frankrijk

Zuid-Frankrijk (STAUDINGER (45) en (46)), Massif-Central (HERBULOT (23), BEAULATON (4)), Vogezen (HERBULOT (23)), Plan d'Aups (BIGOT (7)) Massif du Sancy en Puy Ferrand 1600-1800 m (BEAULATON (4)), Cantal : Plomb du Cantal; Haute-Garonne : Arguenos, Mont-Cagire, Bagnères-de-Luchon; Hérault : Montpellier; Hautes-Pyrénées : Gèdre tot op een hoogte van 1800 m (LHOMME (32)), Basses-Alpes : Saint-Michel-l'Observatoire, Malijai, Volonne (DUFAY (11)), Pyreneën (SEITZ (40), HERBULOT (23), DUPONCHEL (12), BOISDUVAL (8)), Luz, Gèdre en omstreken, Arguenos, Mont-Cagire, Bagnères-de-Luchon, Pics de Carlitte, Lipaudère Pla Guillem, Col de la Roquette, Montlouis, Casteil, Canigou (RONDOU (39))).

1.5. In Hongarije

Hongarije (SEITZ (40), SPULER (43), FORSTER & WOHLFAHRT (15)), heuvels langs de Donau (KOZHANTSJIKOV (28)).

1.6. In Italië

Noord-Italië (KOZHANTSJIKOV (28)).

De verspreiding van Oreopsyche plumifera plumifera O. in de Benelux.

1.7. In Oostenrijk

Vele auteurs vermelden eenvoudig "Oostenrijk" (SEITZ (40), WAGNER (51) SPULER (43), FORSTER & WOHLFAHRT (15), STAUDINGER (46)). Verder : Oost-Oostenrijk (WOLFSBERGER (53)); Salzburger Alpen : Nesselgraben; Nordtiroler Kalkalpen : Inntal, Landeck, Innsbruck en de Noordketen van Kranebitten tot Thaur (OSTHELDER (36)). HELLWEGER (21) vermeldt eveneens Landeck, Innsbruck en de Noordketen van Kranebitten tot Thaur. Hij voegt hier echter Fliess, Tams, Schönwies, Imst, Telfs, Oberleutasch, Zirl, Höttinger Alpe (1500 m), St.-Jodoch, de Brennerpas en Breitbühel bij Föhnetter aan toe.

1.8. In Polen

Rzeszowa en Brodow (ROMANISZYN & SCHILLE (38)).

1.9. In Portugal

Portugal (OCHSENHEIMER (34), SEITZ (40), GOMEZ-BUSTILLO (16), SPEYER (42)).

1.10. In de Sovjetunie

Zuid-Rusland (STAUDINGER (45)); Armenië (SEITZ (40), STAUDINGER (46)); Krim : Simferopol, Bachtjsisaraj, Sevastopol, Kertsj; Oekraïne : Askanija-Nova, Poltava; Noord-Kaukasus : Stavropol, Masjoek; Wit-Rusland : Bogoetsjar, Bologoje; Noord-Kazakstan : Koktsjetav, Semipalatinsk; Zuid-Oeral : Goerberli, Tsjkalov; Altaï en Tarbagataï : Zajsan (KOZHANTSIKOV (28)).

1.11. In Spanje

Spanje (AGENJO (1), GOMEZ-BUSTILLO (16)); Midden-Spanje (STAUDINGER (45) en (46)).

1.12. In Tsjechoslovakië

Moravië (WOLFSBERGER (53), FORSTER & WOHLFAHRT (15)), Āenke Zr. (HRUBY (26)).

1.13. In Zweden

Zuid-Zweden (STAUDINGER (46), KOZHANTSIKOV (28)).

1.14. In Zwitserland

Zwitserland (BAU (3), FORSTER & WOHLFAHRT (15), STAUDINGER (45) en (46)); Dornbirn Ried, Seelache (AISTLEITNER (2)); Zürich, Ofen (SPEYER (42)); Wallis (KOZHANTSIKOV (28)).

1.15. Andere vermeldingen

BERGE (5) en (6), HERBULOT (23), HEINEMANN (20), FORSTER & WOHLFAHRT (15) en KOZHANTSIKOV (28) vermelden de Alpen als vindplaats, terwijl WOLFSBERGER (53) schrijft : "Nominatvorm niet in de Alpen". Nader onderzoek is dus gewenst! Van Engeland (TER HAAR (48)) en het Groot-hertogdom Luxemburg is de soort nog niet bekend.

2. *O. plumifera valesiella* MILLIÈRE

O. plumifera valesiella is verspreid in het hooggebergte, waar ze van 2000 tot ongeveer 3000 m voorkomt (BOURGOGNE (9), HOFMANN (25)).

2.1. In Frankrijk

In Frankrijk komt deze ondersoort voor in de hoogste delen van de Vogezen (FORSTER & WOHLFAHRT (15)). Andere aanduidingen : Hautes-Alpes : Le Lautaret; Hautes-Pyrénées, Haut-Rhin, Bas-Rhin en Vogezen : Le Hohneck (LHOMME (32)).

2.2. In Italië

Adamellogroep tussen 2200 en 3000 m (WOLFSBERGER (53)); Apennijnen en San Marino (KOZHANTSJIKOV (28)).

2.3. In Oostenrijk

Hochalpen, Thialkopf bei Landeck, Ups bei Lermoos, Höhen Ober Gurl, Kunthai, Östliche Hochalpen am Brenner, Über der Alpe Platzer Berg (HELLWEGGER (21)); Wenen (HOFMANN (25)); Karinthië en Oost-Tirol : Dobratsch, Zirbitzkogel, Hochstadl, Glocknerhöhe, Fleiss-Jt., Gamsgrube-Fh, Seebichlhaus, Kalser Törl-Nt, Debant-Leibnitz-Ki, Gamskarl, Walcher Hochalm-Fr (TURNER (49)).

2.4. In Spanje

Kastilië (KOZHANTSJIKOV (28)).

2.5. In Zwitserland

Berisal, Simpel, Simplon-Hospiz, van Riffelalp tot Gornergrat, Glacier de Trient, Arpilles, Val Ferrex, Torrenalp, Bormio, Albula, Monge am Mt.-Chemin (VORBRÖDT (50)); Zwitserse Alpen (HOFMANN (25)); Wallis (KOZHANTSJIKOV (28)).

2.6. Andere vermeldingen

Alpen (SEITZ (40), SPULER (43), STAUDINGER (45) en (46), FORSTER & WOHLFAHRT (15), WOLFSBERGER (53)); Centrale Alpen, niet in de Beierse Kalkalpen (OSTHELDER (36)).

3. *O. plumifera mediterranea* LEDERER

O. plumifera mediterranea komt volgens SPULER (43) en FORSTER & WOHLFAHRT (15) voor in Zuid-Europa. Zoals de naam reeds doet vermoeden is ze vooral typisch voor het Middellandse-Zeegebied (BOURGOGNE (9)), maar volgens WOLFSBERGER (52) kan ze in het gehele Alpengebied tot boven 1000 m gevonden worden. DUPONCHEL (12) en KOZHANTSJIKOV (28) vermelden ze voor Klein-Azië, en ook in Mauretanië (Noord-Afrika) zou ze voorkomen (SEITZ (40)); KOZHANTSJIKOV (28) geeft verder nog het Atlasgebergte en Marokko op.

3.1. In Frankrijk

Zuid-Frankrijk (SEITZ (40), KOZHANTSJIKOV (28)); Basses-Alpes : Digne; Doubs : Meux (LHOMME (32)); omgeving van Cirque de Gavarnie en Trémouise, Vallée du Cambielh (RONDOU (39)).

3.2. In Italië

Italië (SEITZ (40)); Seebecken : Pai, Torbole, Salò, Riva; Sarcatal : Dro, Pietramurata, Vezzano (WOLFSBERGER (52)); Baldogebied, San Giacomo, Ferrara, Prada, San Valentino, Corna Piana, Bocca di Navene, Rif. Novezzina, Naole, Novezza, Zuid-Tirol, Trentino, Gardameergebied, Ve-

netië, Friaul, Piemont, Ligurië, Toscana, Lazien, Abruzzen (WOLFSBERGER (53)); Macerata : Ussita, Casali di Ussita (TEOBALDELLI (47)); Apennijnen (KOZHANTSJIKOV (28)).

3.3. In Portugal

Portugal (KOZHANTSJIKOV (28)).

3.4. In de Sovjetunie

Kaukasus (SEITZ (40)); Kaukasus : Majkop, Atsjisko, monding van de Koema; Kleine Kaukasus : bij de rivieren Koera en Araks, Jelenendorf, Tbilisi, Jerevan (KOZHANTSJIKOV (28)).

3.5. In Spanje

Andaloezië (KOZHANTSJIKOV (28)).

3.6. In Turkije

Turkije (SEITZ (40)).

3.7. In Zwitserland

Berner Oberland (SEITZ (40)).

3.8. Andere vermeldingen

Zuiddalen van de Alpen (FORSTER & WOHLFAHRT (15), WOLFSBERGER (53)).

Dank

Mijn dank gaat hierbij speciaal uit naar W. DE PRINS, die mij de literatuurgegevens uit zijn uitgebreide bibliotheek bezorgde en die tevens zorgde voor de vertaling van enkele moeilijke stukken.

Literatuur :

1. AGENJO, R., 1946 : Catalogo ordenador de los lepidopteros de España, in : Graellsia 4 (3).
2. AISTLEITNER, E., 1973 : Beiträge zur Kenntnis der Lepidopterenfauna Vorarlbergs, 2. Aufzeichnungen über Arten aus den Familien Thyrididae, Psychidae, Aegeriidae, Cossidae, Hepialidae, in : NachrBl.bayer.Ent. 22 (5) : 93-95.
3. BAU, A., 1886 : Handbuch für Schmetterlings-Sammler, Creutz'sche Verlagsbuchhandlung, Magdeburg, 420 p.
4. BEAULATON, J., 1971-1972 : Contribution à l'étude du peuplement en Lépidoptères du département du Puy-de-Dôme (Massif Central) I. Inventaire faunistique, in: Anns.Stn.biol.Besse-en-Chan-desse, 6-7 : 77-240.

5. BERGE, F., 1876 : Schmetterlings-Buch, Fünfte Auflage, bearbeitet von H. VON HEINEMANN, Verlag für Naturkunde, Stuttgart, 230 p. + 50 pl.
6. BERGE, F., 1899 : Schmetterlings-Buch, Achte Auflage, bearbeitet von H. VON HEINEMANN, Verlag für Naturkunde, Stuttgart, 248 p. + 50 pl.
7. BIGOT, L., 1961 : Chasses aux papillons dans les biotopes de la Sainte-Baume (Var), in : Alexanor 2 (4) : 137-144.
8. BOISDUVAL, J.A., 1840 : Genera et Index Methodicus Europaeorum Lepidopterorum, Apud Roret, Parijs, 238 p.
9. BOURGOGNE, J., 1967 : Matériaux pour une révision du genre Oreopsyche (Psychidae), in : Alexanor 5 : 73-80, 105-112, 149-160, 217-229.
10. DERENNE, F., 1931 : Addenda au Catalogue des Lépidoptères de Belgique de J. LAMBILLION, in : Supplément à la Revue mens.Soc. ent.namur., 25 juni : 160.
11. DUFAY, C., 1965-1966 : Contribution à la connaissance du peuplement en Lépidoptères de la Haute-Provence, in : Bull.mens. Soc.linn.Lyon 34 (1965) : 145-160, 197-212, 361-376 en 35 (1966) : 17-32, 65-80, 169-184, 329-344, 377-392, 425-440, 473-488.
12. DUPONCHEL, M.P.A.J., 1844 : Catalogue méthodique des Lépidoptères d'Europe, Méquignon-Marvil Fils, Parijs, 523 p.
13. ECKSTEIN, K., 1923 : Die Schmetterlinge Deutschlands mit besonderer Berücksichtigung ihrer Biologie, 4. Band, die Spinner und die bärenartigen Falter, K.G. Lutz Verlag, Stuttgart, 88 p.
14. FORD, L.T., 1945-1946 : The Psychidae, in : Proc.Trans.S.Lond.ent. nat.Hist.Soc. : 103-110.
15. FORSTER, W. & WOHLFAHRT, T., 1960 : Die Schmetterlinge Mitteleuropas, III, Spinner und Schwärmer, Frank'sche Verlagshandlung, Stuttgart, 239 p. + 28 pl.
16. GOMEZ-BUSTILLO, M.R., 1979 : Reestructuración del complejo Psychidae (II parte), in : Shilap, Revta.Lepid. 7 (25) : 71-78.
17. HATTENSCHWILER, P., 1970 : Die Saecke der Schweizerischen Psychiden-Arten, in : Mitt.ent.Ges.Basel 20 (1) : 1-15.
18. HATTENSCHWILER, P., 1977 : Neue Merkmale als Bestimmungshilfe bei Psychiden und Beschreibung von drei neuen Solenobia-Arten, in : Mitt.ent.Ges.Basel 27 (2) : 33-60.
19. HEATH, J., 1946 : The life-history of Pachythelia villosella Ochs. (= nigricans Curt.) (Lep., Psychidae), in : Entomologist's mon.Mag. 82 : 59-63.
20. HEINEMANN, H. von, 1859 : Die Schmetterlinge Deutschlands und der Schweiz, Erste Abteilung Gross-Schmetterlinge, Friedrich Vieweg und Sohn, Braunschweig, 482 p.

21. HELLWEGGER, M., 1914 : Die Gross-Schmetterlinge Nordtirols, 146 p.
22. HENDERICKX, H., 1979 : Biologie van Oreopsyche plumifera (Ochsenheimer) in de Kempen (Lep., Psychidae), in : Phegea 7 (3) : 57-68.
23. HERBULOT, C., 1948 : Atlas des Lépidoptères de France, Belgique, Suisse, Italie du nord, II Hétérocères, Editions N. Boubée et Cie, Parijs, 145 p. + 16 pl.
24. HOFFMEYER, S., 1974 : De Danske Spindere (2de uitgave), Universitetsforlaget, Aarhus, 270 p. + 24 pl.
25. HOFMANN, E., 1893 : Die Raupen der Gross-Schmetterlinge Europas, Verlag der C. Hofmann'schen Verlagsbuchhandlung, Stuttgart, 318 p. + 50 pl.
26. HRUBY, K., 1964 : Prodrómus Lepidopter Slovenska, Vydavatel'stvo Slovenskej Akademie Vied, Bratislava, 962 p.
27. JANSSEN, A., 1976 : Interessante vlinderwaarnemingen, in : Phegea 4 (2) : 26.
28. KOZHANTSJKOV, I.V., 1965 : Fauna U.S.S.R., Deel III, 2, Psychidae, Akademia Nauk U.S.S.R., Moskou, 517 p.
29. LEMPKE, B.J., 1938 : Catalogus der Nederlandse Macrolepidoptera, derde deel, in : Tijdschr.Ent. 81 : 292.
30. LEMPKE, B.J., 1961 : Catalogus der Nederlandse Macrolepidoptera, achtste supplement, in : Tijdschr.Ent. 104 (8) : 165.
31. LEMPKE, B.J., 1976 : Naamlijst van de Nederlandse Lepidoptera, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 100 p.
32. LHOMME, L., 1923-1935 : Catalogue des Lépidoptères de France et de Belgique, Volume I, Macrolépidoptera, Le Carriol, Par Douelle (Lot), 800 p.
33. McDONNOGH, R.S., 1941 : The morphology of Luffia ferchaultella (Stephens) and a comparison with Luffia lapidella (Goeze) (Lep., Psychidae), in : Trans.Soc.Br.Ent. 7 : 191-209.
34. OCHSENHEIMER, F., 1810 : Die Schmetterlinge von Europa, Dritter Band, Gerhard Fleischer dem Jüngern, Leipzig, 360 p.
35. OCHSENHEIMER, F., 1816 : Die Schmetterlinge von Europa, Vierter Band, Gerhard Fleischer dem Jüngern, Leipzig, 224 p.
36. OSTHELDER, L., 1933 : Die Schmetterlinge Südbayerns und der angrenzenden nördlichen Kalkalpen, I. Teil : Gross-Schmetterlinge, in : Mitt.Münch.ent.Ges., Beilage zum 22. Jahrgang, 583 p.
37. Oudemans, J.T., 1900 : De Nederlandse Insecten, Martinus Nijhoff, 's-Gravenhage, 836 p. + 38 pl.
38. ROMANISZYN, J. & SCHILLE, F., 1930 : Fauna Motyli Polski, Krakau, 553 p.

39. ROUNOU, J.P., 1932 : Catalogue des Lépidoptères des Pyrénées, in : Anns Soc.ent.Fr. 60 : 251.
40. SEITZ, A., 1913 : Die Gross-Schmetterlinge der Erde, Eine systematische Bearbeitung der bis jetzt bekannten Gross-Schmetterlinge, II. Band, Die Bombyciden und Sphingiden des Palaearktischen Faunengebietes, Verlag des Seitz'schen Werkes, Alfred Kernen, Stuttgart, 479 p. + 56 pl.
41. SNELLEN, P.C.T., 1867 : De vlinders van Nederland, Macrolepidoptera, Systematisch beschreven, Martinus Nijhoff, 's-Gravenhage 763 p. + 4 pl.
42. SPEYER, Adolf & SPEYER, August, 1858 : Die geographische Verbreitung der Schmetterlinge Deutschlands und der Schweiz. I. Teil, Die Tagfalter, Schwärmer und Spinner, Wilhelm Engelmann Leipzig, 478 p.
43. SPULER, A., 1910 : Die Schmetterlinge Europas, II. Band, E.Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung, Stuttgart, 526 p.
44. STAUDINGER, O., 1861 : Catalog der Lepidopteren Europas und der angrenzenden Länder, Dresden, 192 p.
45. STAUDINGER, O., 1871 : Catalog der Lepidopteren des Europaeischen Faunengebietes, Dresden, 426 p.
46. STAUDINGER, O., 1901 : Catalog der Lepidopteren des Palaearktischen Faunengebietes, I. Teil : Papilionidae-Hepialidae, R. Friedländer und Sohn, Berlin, 411 p.
47. TEOBALDELLI, A., 1976 : Macrolepidotteri del Maceratese e dei Monti Sibillini (Appenino Umbro-Marchiagiano), in : Note ed Appunti Sperimentali di Entomologia agraria, 16 : 81-346.
48. TER HAAR : Onze Vlinders, W.J. Thieme & Cie, Zutphen, 476 p.
49. THURNER, J., 1948 : Die Schmetterlinge Kärntens und Osttirols, in Sonderheft der Carinthia II, Mitt.naturw.Ver.Kärnten, Klagenfurt, 200 p.
50. VORBRODT, K., 1914 : Die Schmetterlinge der Schweiz, II. Band, Geometridae-Hepialidae, Verlag K.J. Wyss, Bern, 727 p.
51. WAGNER, H., 1936 : Taschenbuch der Schmetterlinge, Fünfte Auflage, Verlag I.F. Schreiber, Eslingen, 180 p. + 30 pl.
52. WOLFSBERGER, J., 1965 : Beitrag zur Kenntnis der Lepidopterenfauna der Südalpen, Die Macrolepidopteren-Fauna des Gardaseegebietes, in : Memorie Mus.civ.Stor.nat.Verona 13 : 106.
53. WOLFSBERGER, J., 1971 : Beitrag zur Kenntnis der Lepidopterenfauna der Südalpen, Die Macrolepidopteren-Fauna des Monte Baldo in Oberitalien, in : Memorie Fuori Ser.Mus.civ.Storia nat.Verona 4 : 102.

Summary : A compilation of the distribution of the three subspecies of Oreopsyche plumifera is given : ssp. plumifera occurs in a vast region extending from western Europe (except the British-Isles) to the Altai mountains in the east. Ssp. valesiella is the smallest form and occurs at high altitudes of the European mountains, while ssp. mediterranea, the largest form, inhabits the mediterranean region.

Résumé : L'auteur donne la bibliographie de la répartition des trois sous-espèces d'Oreopsyche plumifera. Ssp. plumifera vole dans une vaste région qui s'étend de l'Europe occidentale (avec l'exception des Isles Britanniques) jusqu'à l'Altai dans l'est. Ssp. valesiella est la forme la plus petite et elle vit dans les hautes altitudes des montagnes européennes, tandis que ssp. mediterranea, plus grande que les autres, occupe la région méditerranéenne.

H. HENDERICKX, Wandelweg 11, 2400 MDL.

VERENIGINGSLEVEN

(Willy DE PRINS)

Twee leden van onze vereniging ontvingen in 1979 de biologieprijs Jacques KETS. Deze prijs, toegekend door de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen en genoemd naar de eerste directeur van deze maatschappij, heeft tot doel jonge mensen te stimuleren in hun studie van de natuur.

Joris JANSSENS was laureaat van het vrij onderwijs met zijn studie betreffende de "Lepidoptera langs de Scheldeoeveren te Antwerpen". Joris zit in de 6de Latijn-Wetenschappelijke van het Sint-Lievenskollege te Antwerpen en beloofde een verkorte versie van zijn 86 pagina's tellende studie klaar te maken voor publikatie in Phegea.

Jerome Xavier VAN ROEY was laureaat van het officieel onderwijs met een werk over het "Verzamelen en determineren van insecten". Jerome Xavier studeert in het 3de jaar A2 van het Provinciaal Instituut voor Technisch Onderwijs te Stabroek.

Het bestuur van de Vereniging voor Entomologie feliciteert beide laureaten met hun prijs en spreekt de wens uit dat in de toekomst nog andere van de talrijke jonge leden bereid zullen worden gevonden om op ernstige en wetenschappelijk verantwoorde wijze aan entomologie te doen, al dan niet met de bedoeling de Jacques KETS-prijs in de wacht te slepen.

W.O. DE PRINS : Diksmuidelaan 176, 2600 BERCHEM.
